

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

Višja raven
MATEMATIKA
Izpitna pola 1

Torek, 26. avgust 2014 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko, žepno računalo in geometrijsko orodje (šestilo in dva trikotnika, lahko tudi ravnilo).

Kandidat dobi dva konceptna lista in ocenjevalni obrazec.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 12 kratkih nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli. Pri reševanju si lahko pomagate s standardno zbirko zahtevnejših formul na strani 3.

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpišujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Rišete lahko tudi s svinčnikom. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Pri reševanju nalog mora biti jasno in korektno predstavljena pot do rezultata z vsemi vmesnimi računi in sklepi. Če ste nalogo reševali na več načinov, jasno označite, katero rešitev naj ocenjevalec oceni.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 1 prazno.

Formule

$a^n + b^n = (a+b)(a^{n-1} - a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 - \dots + a^2b^{n-3} - ab^{n-2} + b^{n-1})$, če je n liho naravno število

$a^n - b^n = (a-b)(a^{n-1} + a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 + \dots + a^2b^{n-3} + ab^{n-2} + b^{n-1})$, če je $n \in \mathbb{N}$

Evklidov in višinski izrek v pravokotnem trikotniku: $a^2 = ca_1$, $b^2 = cb_1$, $v_c^2 = a_1b_1$

Polmera trikotniku očrtanega in včrtanega kroga: $R = \frac{abc}{4S}$, $r = \frac{S}{s}$, $s = \frac{a+b+c}{2}$

Kotne funkcije polovičnih kotov:

$$\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}}, \quad \cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}}, \quad \tan \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}$$

Adicijski izrek:

$$\sin(x+y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$$

$$\cos(x+y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$$

$$\tan(x+y) = \frac{\tan x + \tan y}{1 - \tan x \tan y}$$

Faktorizacija:

$$\sin x + \sin y = 2 \sin \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}, \quad \sin x - \sin y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\cos x + \cos y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}, \quad \cos x - \cos y = -2 \sin \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\tan x \pm \tan y = \frac{\sin(x \pm y)}{\cos x \cos y}$$

Razčlenitev produkta kotnih funkcij:

$$\sin x \sin y = -\frac{1}{2} [\cos(x+y) - \cos(x-y)]$$

$$\cos x \cos y = \frac{1}{2} [\cos(x+y) + \cos(x-y)]$$

$$\sin x \cos y = \frac{1}{2} [\sin(x+y) + \sin(x-y)]$$

Razdalja točke $T_0(x_0, y_0)$ od premice $ax + by - c = 0$: $d(T_0, p) = \left| \frac{ax_0 + by_0 - c}{\sqrt{a^2 + b^2}} \right|$

Ploščina trikotnika z oglišči $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$, $C(x_3, y_3)$:

$$S = \frac{1}{2} |(x_2 - x_1)(y_3 - y_1) - (x_3 - x_1)(y_2 - y_1)|$$

Elipsa: $e^2 = a^2 - b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$, $a > b$

Hiperbola: $e^2 = a^2 + b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$, a je realna polos

Parabola: $y^2 = 2px$, gorišče $G\left(\frac{p}{2}, 0\right)$

Kompozitum funkcij: $(g \circ f)(x) = g(f(x))$

Bernoullijeva formula: $P(n, p, k) = \binom{n}{k} p^k (1-p)^{n-k}$

Integral: $\int \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{1}{a} \arctan \frac{x}{a} + C$

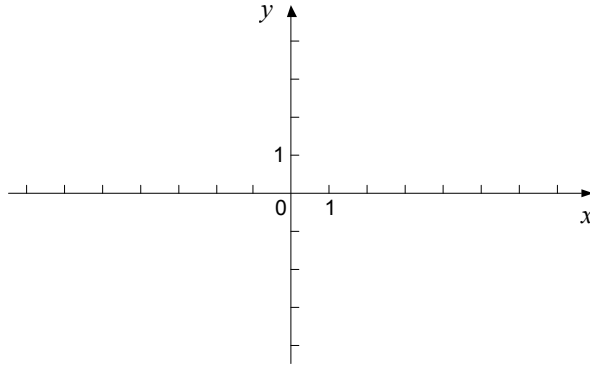

1. Števec nekega ulomka je za 1 večji od imenovalca. Če števec pomnožimo z 2 , imenovalec pa povečamo za 12 , dobimo nov ulomek, ki je enak $\frac{3}{2}$. Poiščite prvotni ulomek.

(6 točk)

2. V dani koordinatni sistem narišite točke $A(6,0)$, $B(0,3)$ in $C(6,3)$. Natančno izračunajte obseg in ploščino trikotnika ABC . Na stotinko stopinje natančno izračunajte velikost kota β ($\sphericalangle ABC$).

(8 točk)

3. Dana je linearna funkcija $f(x) = (m-1)x + 2$.

3.1. Za $m = \frac{3}{2}$ izračunajte ničlo funkcije in presečišče grafa z ordinatno osjo.

(4)

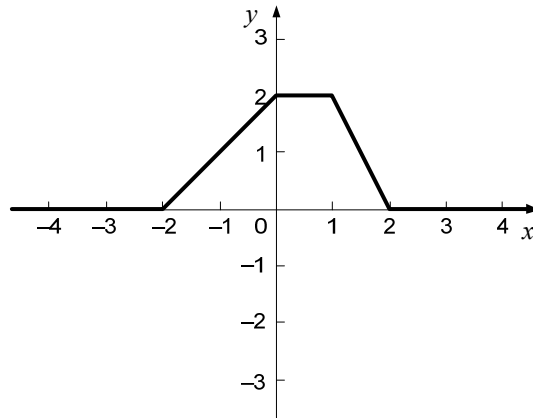
3.2. Izračunajte m , da bo graf funkcije vzporeden premici $3x - y + 1 = 0$.

(3)

(7 točk)

4. V koordinatnem sistemu je narisana graf odsekoma linearne funkcije f .

- 4.1. Izračunajte ploščino trapeza med grafom te funkcije in abscisno osjo.

(2)

- 4.2. Dopolnite funkcijski predpis funkcije f .

$$f(x) = \begin{cases} 0 & ; \quad x < -2 \\ \underline{\hspace{2cm}} & ; \quad -2 \leq x \leq 0 \\ \underline{\hspace{2cm}} & ; \quad \underline{\hspace{2cm}} \\ -2x + 4 & ; \quad 1 \leq x \leq 2 \\ \underline{\hspace{2cm}} & ; \quad x > 2 \end{cases}$$

(4)

(6 točk)

5. Nalogo rešite brez uporabe računalna.

Rešite enačbo $\log_2(4-x) + \log_2(-4-x) = 7$.

(5 točk)

M 1 4 2 4 0 2 1 1 0 9

6. Izračunajte in zapišite presečišči elipse $4x^2 + y^2 - 8 = 0$ in parabole $y^2 = 4x$.

(6 točk)

7. Izračunajte realno število x , za katero je kompleksno število $z = (2-i)^2 + i^{20} + xi$ realno.

(6 točk)

M 1 4 2 4 0 2 1 1 1 1

8. Števila $\frac{1}{2}$, x , y so prvi trije členi aritmetičnega zaporedja, njihova vsota je 6. Izračunajte x , y in četrti člen a_4 ter zapišite splošni člen a_n tega zaporedja.

(7 točk)

9. Število 2 je dvakratna ničla polinoma $p(x) = 2x^4 - 3x^3 - 15x^2 + ax - 12$. Izračunajte koeficient a in preostali ničli polinoma p .

(8 točk)

10. Vektorja $\vec{a} = (x, 2, -1)$ in $\vec{b} = (3, y, 2)$ sta med seboj pravokotna, dolžina vektorja \vec{a} je enaka 3. Izračunajte števili x in y .

(8 točk)

11. V razredu je 15 deklet in 10 fantov. Med seboj bodo izžrebali tričlanski odbor za pripravo maturantskega plesa. Izračunajte verjetnost, da bosta v tem odboru zastopana oba spola.

(5 točk)

12. Tangenta na graf funkcije $f(x) = \ln(x+5) + x^2$ je vzporedna premici z enačbo $y = -7x + 1$ in se dotika grafa funkcije f v dveh točkah. Natančno izračunajte koordinati dotikališč D_1 in D_2 .

(8 točk)

Prazna stran